achtkarspelen
GEMEENTE

Treasurystatuut

Vaststelling College: 2026
Vaststelling Raad: 2026

Inhoud

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen 3
Artikel 1 Begripsbepalingen 3
Hoofdstuk 2 Doelstellingen treasuryfunctie 5
Artikel 2 Doelstellingen 5
Hoofdstuk 3 Risicobeheer 5
Artikel 3 Algemene uitgangspunten 5
Artikel 4 Renterisicobeheer 5
Artikel 5 Kredietrisicobeheer en uitzettingen 6
Artikel 6 Koersrisicobeheer 6
Artikel 7 Valutarisicobeheer 6
Hoofdstuk 4 Financiering 6
Artikel 8 Financiering 6
Artikel 9 Schatkistbankieren 6
Artikel 10 Geldstromenbeheer 6
Hoofdstuk 5 Garantstellingen en leningen uit hoofde van de publieke taak 7
Artikel 11 7
Hoofdstuk 6 Administratieve organisatie, interne controle en informatiebeveiliging 7
Artikel 12 Algemene uitgangspunten 7
Artikel 13 Informatiebeveiliging en betalingsverkeer 7
Hoofdstuk 7 Verantwoordelijkheden 8
Artikel 14 8
Hoofdstuk 8 Bevoegdheden 9
Artikel 15 9
Hoofdstuk 9 Rapportage en verantwoording 9
Artikel 16 9
Hoofdstuk 10 Slotbepalingen 9
Artikel 17 Hardheidsclausule 9
Artikel 18 Intrekking oude regeling 10
Artikel 19 Inwerkingtreding 10

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit statuut wordt verstaan onder:

Betalingsverkeer	De wijze waarop betalingen kunnen worden verricht en de daarbij behorende kostentarieven.
Chartaal geld	Chartaal geld is geld in fysieke vorm, zoals bankbiljetten en munten, waarmee direct betaald kan worden.
Deposito	Het in bewaring geven van geld aan een bank voor een bepaalde vaste periode tegen een vast rentepercentage.
Drempelbedrag	De gemeente mag een beperkt bedrag aan geld buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Hierbij wordt gekeken naar het gemiddelde bedrag dat gedurende een kwartaal dagelijks buiten de schatkist aanwezig is. Het is toegestaan dat dit bedrag op sommige dagen hoger is dan de toegestane grens, mits dit binnen hetzelfde kwartaal wordt gecompenseerd doordat op andere dagen minder geld buiten de schatkist wordt aangehouden. De hoogte van de grens wordt landelijk vastgesteld en is afhankelijk van de omvang van de gemeentebegroting. De gemeente past altijd de op dat moment geldende wettelijke norm toe. Als de landelijke regelgeving over de hoogte van deze grens wijzigt, geldt automatisch de nieuwe norm. Hiervoor is geen aanpassing van dit treasurystatuut nodig.
Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen.
Kasgeld	Korte aangetrokken gelden met een looptijd van maximaal één jaar.
Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet FIDO ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.
Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van bijvoorbeeld faillissement.
Obligatie	Een verhandelbaar schuldbewijs voor een lening die door een overheid, een onderneming of een instelling is aangegaan. Als een bedrijf geld nodig heeft kan het door het uitgeven van een obligatielening aan de financiering komen. De koper van de obligatie ontvangt van de uitgever rentevergoeding.

Onderhandse lening	Een lening waarbij een geldnemer geld leent van één of enkele geldgevers. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact tussen de geldlener en geldgever. De verschillende partijen maken zelf de afspraken.
Publieke taak	Een taak die waarde creëert voor de gemeentelijke samenleving en waarin het private bedrijfsleven niet voorziet of slechts tegen bijzonder hoge kosten, waardoor deze niet of voor velen niet bereikbaar zou zijn.
Rekening courant	Bankrekening die de mogelijkheid geeft om zonder ingewikkelde procedures geld op te nemen tot een bepaalde limiet (zelfs al gaf dit aanleiding tot een negatief saldo) voor een vooraf vastgelegde reden. De benaming rekening-courant wordt in het dagelijks taalgebruik vaak vervangen door het kaskrediet
Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten door rentewijzigingen.
Renterisiconorm	Het maximumbedrag conform de wet FIDO waarover in enig jaar renterisico mag worden gelopen door aflossing en renteherziening gebaseerd op een wettelijk percentage van het begrotingstotaal.
Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
Richtlijn	Een bindend voorschrift c.q. aanwijzing van een te volgen handelwijze.
Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van overtollige liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
Valutarisico	Het risico dat financiële waarden aangehouden in vreemde valuta in waarde dalen door een daling van de wisselkoers van die vreemde valuta.
Wet FIDO	De Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) stelt regels voor het treasury- en financieringsbeleid van gemeenten, provincies en waterschappen. Het doel is om financiële risico's te beperken door onder andere regels te geven voor lenen, uitzetten van overtollige middelen en het beheersen van rente- en kredietrisico's. Hierdoor wordt een gezonde en verantwoorde financiële positie van de gemeente gewaarborgd.

Hoofdstuk 2 Doelstellingen treasuryfunctie

Artikel 2

De treasuryfunctie heeft als doel:

a. het waarborgen van een duurzame toegang tot financiële markten;
b. het verzekeren van voldoende liquiditeiten voor de uitvoering van gemeentelijke taken;
c. het beheersen van financiële risico's;
d. het minimaliseren van financierings- en beheerkosten;
e. het optimaliseren van renteresultaten binnen wettelijke kaders;
f. het bevorderen van transparantie, rechtmatigheid en doelmatigheid bij treasuryactiviteiten.

Hoofdstuk 3 Risicobeheer

Artikel 3 Algemene uitgangspunten

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. Het voorzichtigheidsbeginsel wordt breed toegepast bij de uitvoering van treasury;
2. Bij de uitvoering van alle treasuryactiviteiten dienen de regels en bepalingen van dit treasurystatuut, de actuele Financiële Verordening, de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO), het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en aanvullende wettelijke regelgeving in acht te worden genomen;
3. De gemeente mag leningen en/of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend verstrekken aan derde partijen als voldaan is aan de uitgangspunten van artikel 11, waarbij vooraf advies van de afdeling Financiën, administratie en belastingen (treasury) wordt ingewonnen;
4. De gemeente mag alleen middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien voldaan wordt aan artikel 9.

Artikel 4 Renterisicobeheer

De gemeente voldoet aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm zoals opgenomen in de Wet Fido.

Bij het aantrekken van financieringen wordt rekening gehouden met:

1. de liquiditeitsprognose;
2. de bestaande schuldpositie;
3. investeringsplanning;
4. renteontwikkelingen.

De leningenportefeuille wordt zodanig ingericht dat renterisico's in de tijd worden gespreid.

Artikel 5 Kredietrisicobeheer en uitzettingen

1. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door daarbij uitsluitend de volgende producten te hanteren: schatkistbankieren, rekening courant, spaarrekening, daggeld en deposito's;
2. Uitzettingen en beleggingen mogen alleen plaatsvinden in producten waarvan de hoofdsom aan het eind van de looptijd gegarandeerd is;
3. Beleggingen mogen alleen plaatsvinden in vastrentende waarden;
4. Een uitzondering op bovenstaande bepalingen is de deelname in het kapitaal van een rechtspersoon vanuit de publieke taak. Een belegging in aandelen is dan toegestaan.

Artikel 6 Koersrisicobeheer

De gemeente beperkt koersrisico's door uitsluitend gebruik te maken van producten waarbij de hoofdsom aan het einde van de looptijd is gegarandeerd.

Artikel 7 Valutarisicobeheer

Om valutarisico's uit te sluiten worden uitsluitend leningen opgenomen in euro's en worden garanties uitsluitend verstrekt, onverminderd het overigens bepaalde, indien de onderliggende geldlening is aangegaan in euro's.

Hoofdstuk 4 Financiering

Artikel 8 Financiering

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

- Financieringen worden uitsluitend aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak of de treasuryfunctie.
- Toegestane instrumenten voor financieringen voor een periode korter dan één jaar zijn: rekening courant bij banken, kasgeld, deposito's. De bepalingen in de overeenkomst met de huisbankier worden daarbij in acht genomen;
- Toegestane instrumenten voor financieringen voor een periode langer dan één jaar zijn: onderhandse leningen en obligaties;
- Bij financieringen voor een periode langer dan één jaar wordt bij minimaal twee instellingen een offerte gevraagd waarbij de keuze uit de offertes wordt gemaakt op grond van het rentepercentage en/of opgebouwde (bancaire) relaties.

Artikel 9 Schatkistbankieren

Overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag uit de vastgestelde begroting van de gemeente mogen alleen in rekening courant of via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Artikel 10 Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

- Het gebruik van chartaal geld zoveel mogelijk beperkt;
- Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

Hoofdstuk 5 Garantstellingen en leningen uit hoofde van de publieke taak

Artikel 11

De gemeente hanteert bij aanvragen voor garantstelling het uitgangspunt "nee, tenzij". Garantstellingen worden uitsluitend verstrekt indien:

- sprake is van een publieke taak;
- de financiering redelijkerwijs niet op andere wijze kan worden gerealiseerd;
- het risico voor de gemeente aanvaardbaar is.

Voor woningcorporaties wordt aangesloten bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.
Voor sportverenigingen wordt aangesloten bij Stichting Waarborgfonds Sport.
Reeds verstrekte garanties blijven gedurende de looptijd van kracht.
Verstrekte garanties worden periodiek gemonitord.

Hoofdstuk 6 Administratieve organisatie, interne controle en informatiebeveiliging

Artikel 12 Algemene uitgangspunten

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

- De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd in het mandaatbesluit;
- Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  1. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd;
  2. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
- Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
- De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten.

Artikel 13 Informatiebeveiliging en betalingsverkeer

De gemeente treft passende organisatorische en technische maatregelen ter beveiliging van treasury- en betalingsprocessen. Voor elektronische betalingen geldt het vier-ogenprincipe. Een betaling wordt voorbereid door één functionaris en geautoriseerd door een andere bevoegde functionaris. Het toekennen, wijzigen en intrekken van bankautorisaties en betaalrechten vindt plaats op basis van functiescheiding.

Hoofdstuk 7 Verantwoordelijkheden

Artikel 14

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, beleidskaders en limieten in het treasurystatuut; • vaststellen van de paragraaf treasury in de begroting en het jaarverslag; • houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan.
College van B&W	• uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid via zowel de begroting als het jaarverslag of tussentijdse rapportagemomenten.
Gemeentesecretaris / Algemeen directeur	• uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde bevoegdheden.
Divisiedirecteur	• uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de treasuryparagraaf; • bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening; • zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten;
Teamleider Financiën, administratie en belastingen	• uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de treasuryparagraaf; • uitvoeren of onder zijn/haar verantwoordelijkheid laten uitvoeren van alle treasuryactiviteiten in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en het treasurystatuut.
Budgethouders	• het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van juiste, betrouwbare en volledige (operationele) informatie over toekomstige geldstromen; • het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.

Hoofdstuk 8 Bevoegdheden

Artikel 15

Bevoegdheden vloeien voort uit wet- en regelgeving, alsmede gemeentelijke mandaatbesluiten. In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

Activiteit	Bevoegd functionaris	Autorisatie door
Aantrekken van middelen korter dan 1 jaar	Adviseur financiële administraties	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.
Saldoregulatie	Adviseur financiële administraties	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.
Openen, opheffen of wijzigen van bankrekeningen met bijhorende condities en tarieven.	Applicatiebeheerder/Medewerker financieel beheer	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.
Aantrekken van vaste financieringsmiddelen langer dan 1 jaar.	Adviseur financiële administraties	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.
Afsluiten deposito's in het kader van schatkistbankieren	Adviseur financiële administraties	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.
Verstrekken van leningen/garanties aan derden uit hoofde van de publieke taak	Teamleider Financiën, Administratie en Belastingen.	College van B&W

Hoofdstuk 9 Rapportage en verantwoording

Artikel 16

In de begroting en jaarrekening wordt gerapporteerd over:

- kasgeldlimiet;
- renterisiconorm;
- EMU-saldo;
- liquiditeitsontwikkeling;
- financieringspositie;
- verstrekte leningen;
- verstrekte garanties;
- naleving van relevante wet- en regelgeving;
- eventuele afwijkingen van dit statuut.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 17 Hardheidsclausule

In gevallen waarin dit statuut niet voorziet of waarin toepassing leidt tot onredelijke gevolgen, beslist het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 18 Intrekking oude regeling

Met de inwerkingtreding van dit statuut wordt het treasurystatuut 2020 van de gemeenten Achtkarspelen, Tytsjerksteradiel en de Werkmaatschappij 8KTD voor zover betrekking hebbend op de gemeente Achtkarspelen ingetrokken.

Artikel 19 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt in werking met terugwerkende kracht op 1 januari 2026.

Dit statuut wordt aangehaald als "Treasurystatuut gemeente Achtkarspelen 2026".